

Talepapir

Arrangement: Samråd – samrådsspørgsmål K, L og M (alm. del) UUI

Hvornår: 14. december 2018

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

14. december 2018

Sags nr. 2018 - 21043
Akt-id 596020

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål K:

Vil ministeren forud for den endelige vedtagelse i New York den 18. december 2018 redegøre for den danske stemmeforklaring til Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, og vil ministeren forklare hvilke forbehold Danmark har i forhold til aftalen?

Samrådsspørgsmål L:

Kan ministeren garantere, at Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, ikke vil få nogen konsekvenser for Danmark? Såfremt Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, har konsekvenser bedes ministeren redegøre for disse?

Samrådsspørgsmål M:

Ministeren bedes uddybe, hvordan Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, kan bruges af na-

tionale og internationale domstole som fortolkningsbidrag?

[Indledning]

Tak for ordet. Jeg skal i dag besvare samrådsspørgsmål K, L og M, der omhandler FN's migrationserklæring [Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration].

Jeg vil gerne allerførst understrege, som jeg har gjort mange gange før, at regeringens beslutning om, at Danmark skal tilslutte sig erklæringen, på ingen måde vil ændre den stramme og konsekvente udlændingepolitik, som regeringen er kendt for.

Vi har fortsat til hensigt – erklæring eller ej – at sætte en stopper for den ulovlige migration og sørge for, at de, der ikke har lovligt ophold, faktisk udrejser, men også, at de udlændinge, der opholder sig lovligt i Danmark, bliver behandlet ordentligt men også overholder loven og respekterer vores nationale skikke.

Og jeg synes faktisk også, at finanslovsaftalen taler sit klare sprog i den forbindelse.

I sagens natur er den ulovlige migration et grænseoverskridende fænomen, der medfører problemer, som hverken Danmark eller andre lande kan løse alene.

Udviklingen de seneste år har vist os, at der er behov for mere internationalt samarbejde. På f.eks. udsendelsesområdet er vi simpelthen afhængige af en dialog med oprindelseslandene for at kunne sende flere irregulære migranter, der altså opholder sig i Danmark uden tilladelse, hjem. Vi er også afhængig af samarbejde med andre lande om at bekæmpe menneskesmugling og sikre grænser, således at færre irregulære migranter når til Europa.

Erklæringen udstikker som den første af sin slags en ramme for internationalt samarbejde om en lang række områder af relevans for at kunne dæmme op for ulovlig migration, herunder tilbagesendelse og tilbagetagelse. Og det er helt centralt for regeringen.

Det er i den forbindelse vigtigt at forstå, at det at tage egne statsborgere tilbage længe har været en forpligtelse, men en forpligtelse, som alle lande ikke har været lige parate til at anerkende eksistensen af. Nu anerkender alle så, at det er en forpligtelse. Det er et fremskridt - også

selvom der jo ikke er nogen sikkerhed for, at alle lande nu så retter ind pga erklæringen.

Det er grundlæggende i Danmarks interesse at deltage i og præge det globale samarbejde for på den måde at sikre, at vores prioriteter bliver sat på dagsorden, og at de bliver hørt og fulgt op på.

Det var mine indledende bemærkninger.

Jeg vil nu gå over til at besvare de enkelte spørgsmål.

[Svar på samrådsspørgsmål K]

Jeg begynder med samrådsspørgsmål K, hvor der spørges ind til den stemmeforklaring, som regeringen vil afgive i forbindelse med vedtagelsen af erklæringen.

Det er jo sådan, at erklæringen er resultatet af et kompromis mellem 192 lande. Det betyder, at der er ting, som jeg ville have skrevet på en anden måde, hvis jeg selv kunne bestemme. Sådan må det være, når der er tale om et globalt kompromis.

Men for at der ikke skal herske nogen som helst tvivl om, hvordan regeringen og Danmark læser aftalen, vil vi i forbindelse med vedtagelsen af erklæringen under FN's generalforsamling [den 19. december 2018] afgive en stemmeforklaring, hvor vi understreger, hvordan vi forstår erklæringen.

Der er intet mystisk ved en sådan stemmeforklaring.

Det er tværtimod helt sædvanlig praksis, at lande eller landegrupper under vedtagelsen af denne type erklæringer afgiver stemmeforklaringer for at forklare eller tydeliggøre nationale fortolkninger og politiske holdninger.

Hvad vil vores stemmeforklaring så omhandle?

Jeg har jo allerede oversendt et udkast til stemmeforklaring til udvalget, og den ligger også på Folketingets hjemmeside, hvor alle kan gå ind og læse den.

Men her i dag vil jeg selvfølgelig gerne redegøre for noget af indholdet.

Det gælder f.eks. i forhold til frihedsberøvelse af irregulære migrantbørn. Stemmeforklaringen vil her præcisere, at det i særlige tilfælde kan være nødvendigt at frihedsberøve mindreårige – f.eks. i forbindelse med fastsættelse af identiteten eller forud for udsendelse – men også for at forhindre, at mindreårige bliver ofre for menneskehandlere.

Vi vil også understrege det grundlæggende princip i aftalen, at medlemslandene selv kan skelne mellem regulær og irregulær migrationsstatus i sin lovgivning og dermed om de enkelte migrantkategoriers rettigheder og pligter, og at Danmark i det videre samarbejde vil håndhæve en klar sondring mellem lovlige og ulovlige migration og mellem regulære og irregulære migranter.

I stemmeforklaringen vil det også stå helt klart, at erklæringen ikke på nogen måde forpligter Danmark eller andre stater til at øge de lovlige veje for migration. Som det fremgår helt klart af erklæringen bestemmer stater suverænt over deres egen udlændingepolitik. Sådan er det i dag og sådan bliver det ved med at være.

Regeringen vil også fremhæve, at det for Danmark har været væsentligt, at erklæringen ikke er – eller hen af vejen bliver – juridisk bindende, at den bekræfter staternes suveræne ret til at bestemme deres egen udlændingepolitik, at den skelner klart mellem migranter og flygtnings rettigheder, og at den ikke etablerer det at migrere som en menneskeret.

Den danske stemmeforklaring vil derfor imødegå den eventuelle usikkerhed, som den seneste tids offentlige debat måtte have givet anledning til.

Med stemmeforklaringen vil regeringen også understrege, at erklæringen som et ikke-bindende juridisk rammeværk ikke på nogen måde begrænser eller indskrænker veletablerede menneskerettigheder som f.eks. ytringsfriheden, og på ingen måde begrænser mediernes og pressens frihed inden for dansk og international ret.

I stemmeforklaringen fremgår det derfor også, at vi lægger stor vægt på mediernes udstrakte frihed til at debattere alle emner af vigtighed for samfundet, herunder migration i alle dets aspekter.

Stemmeforklaringen vil blive ført til protokol, og vi vil derfor kunne henvide til den, når vi og verdenssamfundet fremadrettet drøfter eller henviser til erklæringen.

Men for en god ordens skyld vil jeg gerne understrege, at regeringen ikke afgiver en stemmeforklaring af juridisk nødvendighed, men udelukkende for politisk at forhindre fremtidige fejlfortolkninger og for at imødegå den usikkerhed, der i debatten er skabt om karakteren af erklæringen.

[Svar på samrådsspørgsmål L]

Og så til spørgsmål L, der drejer sig om, hvorvidt jeg kan garantere, at erklæringen ikke vil få nogen konsekvenser for Danmark.

Og ja! Vurderingen er helt klart, at erklæringen ikke i sig selv vil kunne få nogen juridiske konsekvenser for Danmark og dansk udlændingepolitik.

Med andre ord er dansk udlændinge politik hidtil besluttet i Folketinget og vil også fremover blive besluttet her i Folketinget.

Med fare for at gentage mig selv er der tale om en ikke-juridisk bindende erklæring, som ikke pålægger landene nogen nye retlige forpligtelser.

De retlige forpligtelser, der henvises til i erklæringen, er ikke nye forpligtelser. Det er forpligtelser, som vi og andre lande allerede er underlagt og som Danmark helt frivilligt har tiltrådt – bl.a. fordi vi ser det som værende i vores interesse, at lande forpligter sig på disse.

Det fremgår også krystalklart af den juridiske vurdering, som regeringen har oversendt til Folketinget, at erklæringen er ikke-juridisk bindende, ikke pålægger landene nye, retlige forpligtelser og ikke etablerer ny folkeretlig sædvaneret.

Hvad er så betydningen af erklæringen?

Erklæringen indeholder politiske tilsagn, men vel at mærke tilsagn, som Danmark allerede lever op til.

Vi skal altså ikke ændre et komma i udlændingeloven eller integrationsloven for at leve op til erklæringens po-

litiske tilsagn. Men jeg skal hilse at sige, at det er der mange andre lande, der skal.

Og det er netop derfor, at erklæringen med tiden stille og roligt vil kunne vise sig at være en fordel for Danmark. For hvis alle lande sørger for resolut at bekæmpe den ulovlige migration og gøre den lovlige migration sikker og ordentlig, så er vi nået et godt og vigtigt stykke vej.

Der er jo mange andre lande, der ikke lever op til erklæringens politiske tilsagn. Hvor f.eks. migrantarbejdere behandles under slavelignende forhold. Der har vi da en klar interesse i, at andre lande retter ind. Så vi sikrer fair og lige konkurrence – og ordentlig behandling af de berørte.

[Svar på samrådsspørgsmål M]

Det bringer mig videre til det sidste spørgsmål, hvor der spørges til, hvordan erklæringen kan bruges af nationale og internationale domstole som fortolkningsbidrag.

Til det er mit svar, at man jo aldrig kan udelukke, at en part i en retssag vil forsøge at påberåbe sig erklæringen til støtte for sin sag. Folk har jo ret til at påberåbe sig, hvad de vil i en retssag.

Og man kan jo heller ikke udelukke, at en domstol i en afgørelse vil henvise til erklæringen – for eksempel til støtte for en forståelse af de regler, som allerede gælder på et givent område – men det vil jo kunne være tilfældet, uanset om Danmark tilslutter sig erklæringen eller ej.

Bundlinjen er, at erklæringens mulige betydning som fortolkningsbidrag vil være yderst begrænset, bl.a. fordi udlændingeområdet er tæt lovgivningsmæssigt reguleret i Danmark. Det fremgår også klart af den juridiske vurdering, som regeringen har oversendt til Folketinget.

[Afslutning]

Som afslutning vil jeg sige, at udfordringer knyttet til migration vil præge den internationale dagsorden mange år frem. Det er et grænseoverskridende fænomen, der også berører os herhjemme i Danmark.

Erklæringen vil ikke løse alle de problemer, vi står ovenfor, men det er illusorisk at tro, at Danmark egenhændigt kan håndtere fremtidens udfordringer, hvor den demografiske, sociale og klimamæssige udvikling må forventes at skabe et stadig større pres på Europa.

Kun ca. 36 % af de irregulære migranter, der var meddelt en udsendelsesafgørelse af EU-lande i 2017, blev faktisk udsendt. Det tal taler for sig selv. Danmark og EU har en klar interesse i, at der samarbejdes endnu tættere med oprindelseslandene omkring udsendelse og forebyggelse af ulovlig migration. Erklæringen kan danne en nyttig ramme herfor.

Ville jeg have ønsket, at erklæringen var skrevet alene af mig? Ja, men så var der jo ikke tale om international tekst.

Bundlinjen er dog, at vi har fået gennemslag for de fleste af vores synspunkter, og at resultatet er blevet en ikke-juridisk bindende erklæring, der krystalklart bekræfter staternes suveræne ret til at fastsætte sin egen udlændingepolitik.

Sidst, men ikke mindst, har vi sikret en global erklæring, hvori staters forpligtigelse til at tage sine egne borgere tilbage for første gang anerkendes bredt.